

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2007-532

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Viestinnän laitos	
Tekijä-Författare-Author Lindqvist, Katja			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Näkykö valta naisjohtajista kertovissa artikkeleissa? : Tapaustutkimus Gloria-lehden vuosikerrasta			
Oppiaine-Läroämne-Subject Viestintä			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2007-12-07	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 102 s., 10 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkielman tarkoituksena on selvittää, näkykö valta Gloria-lehden naisjohtajista kertovissa artikkeleissa: millaista kuvaa naisjohtajista luodaan vallan käyttäjinä sekä miten sukupuoli on läsnä naisjohtajista kertovissa jutuissa.</p> <p>Tutkielma pohjaa naisjohtajuutta, sukupuolen representaatioita ja organisatorista valtaa käsittelevään teoriakirjallisuuteen. Naisjohtajia vallan käyttäjinä lähestytään esimerkiksi erilaisten vallan lähteiden, vallan hankkimisen keinojen sekä johtamisen feminisaatioon liitettyjen piirteiden avulla. Sukupuolen läsnäoloa tutkitaan maskuliinisten ja feminiinisten piirteiden sekä naisjohtajuuden tutkimuksessa esiintyvien käsitteiden kautta. Sukupuolen tutkimisessa on keskeistä myös johtamisen sukupuoliparadoksi.</p> <p>Aineistona on 25 Gloria-lehden artikkelia vuodelta 2004 ja tutkimusmenetelmänä käytetään teorialähtöistä laadullista sisällön analyysiä. Tutkielma edustaa tapaustutkimusta.</p> <p>Glorian sivuilla esiintyvillä naisjohtajilla on monenlaista valtaa. Tutkielmaan valitut vallan lähteet, muodollinen auktoriteetti, resurssien kontrollointi, päätöksentekoprosessin kontrollointi, tiedon hallinta, vastaorganisaatioiden hallinta, epävirallisten organisaatioiden hallinta sekä johtajuuden symbolit näkyivät Glorian sivuilla. Toisaalta lähteiden esiintymisen yleisyys vaihteli, ja usealle nousi aineistosta myös niitä kyseenalaistavia ”vastakkaislähteitä”. Myös vallan hankkimisen keinot, ainutlaatuiset teot ja näkyvyys, näkyivät Glorian jutuissa. Glorian artikkeleista löytyi sekä maskuliinisia (järki, aktiivisuus, voima, riippumattomuus, toiminta, rohkeus, jämäkyys) että feminiinisiä piirteitä (ikä, ulkonäkö, perhe, äitiys, sukupuolen mukaiset nimitykset, tunteet). Näin ollen molempia kuuluu Glorian representoimaan johtajuuteen.</p> <p>Organisaatioissa on nykyisin keskeistä esimerkiksi tiimityö, joustavuus, sosiaaliset kyvyt ja kommunikaatio. Myös nämä johtamisen feminisaatioon liitetyt piirteet näkyivät Glorian sivuilla. Glorian representoima naisjohtajuus tukisi siis ajatusta joissain tutkimuksissa ilmi tulleesta naisjohtajien yhteistoiminnallisemmasta ja kommunikoivammasta vallankäytöstä.</p> <p>Sukupuoli oli Glorian naisjohtajuusrepresentaatioissa vallan kannalta sekä myönteinen että kielteinen tekijä: Toisaalta kävi ilmi, että perheestä huolehtimisesta voi olla hyötyä johtajan ammatissa, ja myös feminiininen hoiva ja äitiys yhdistettiin työhön. Toisaalta Glorian artikkeleista nousi sukupuoleen liittyvä uskottavuusongelma, jossa johtajan uskottavuutta ja sen kautta myös valtaa kyseenalaistettiin sukupuolen perusteella. Glorian naisjohtajista kertovissa jutuissa näkyi suorittaminen: naisjohtajat saattoivat näyttäytyä väsymättöminä poikkeusyksilöinä. Toisaalta tämä kertoo pätevästä naisjohtajasta. Toisaalta herää kysymys, miksi naisen pitäisi olla poikkeuksellinen ollakseen naisjohtaja? Uskottavuusongelma voi olla tässäkin taustalla.</p> <p>Naisjohtajuuden tutkimuksessa esiintyvät käsitteet, lasikattoilmiö, naisverkostot, ainokaisuus ja perheen ja työn yhdistäminen näkyivät lehden sivuilla melko harvinaisina. Mentoreita ja matalampaa palkkausta ei esiintynyt ollenkaan.</p> <p>Sukupuoliparadoksi eli vaatimus yhtäältä feminiinisten normien täyttämisestä ja toisaalta oikean johtajuuden maskuliinisten normien täyttämisestä näkyi Glorian sivuilla. Ulkonäön ja perheestä huolehtimisen suhteen esiintyi vaade feminiinisyteen. Toisaalta feminiinisten piirteiden liittäminen työhön on sukupuoliparadoksille vastaista: johtaminen ei määritykään kokonaan maskuliiniseksi.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords Gloria aikakauslehdet naistenlehdet artikkelit lehdistökirjoittelu johtajat naiset valta sukupuoli representaatio naisellisuus maskuliinisuus naisuus mieheys			

Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited

Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information